

PÕHIKOOLI GEOGRAAFIA

LÕPUEKSAM

13. JUUNI 2018

Punkte

Eksamihinne

Aastahinne

Ees- ja perekonnanimi: _____

Isikukood: | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Kool: _____

Maakond/linn: _____

MEELESPEA

1. Kasuta pasta- või tindipliatsit ja kirjuta eksamitöö loetava käekirjaga.
2. **Enne ülesande täitmist loe tähelepanelikult tööjuhendit. Vasta küsimusele täpselt ja selgelt.**
3. Paranduste tegemisel tõmba kriips peale vastuse sellele osale, mille hindamist sa ei soovi.
Korrektuurivahendite kasutamine on keelatud.
4. Mõtle rahulikult, ära kiirusta. I ja II osa lahendamiseks on aega kokku 150 minutit.
5. Küsimuste juures olevad ruudud täidab õpetaja.

I OSA (40 punkti)

NB! Ülesannete lahendamisel ei või atlaseid kasutada.

1. Kaardil kujutatud pinnavorm on Tammsaare voor Järvamaal.
Lahenda ülesanded kaardil esitatud informatsiooni põhjal.

Koosta kaardi võrdlusmõõtkava: _____

Kui pikk on voor? Voore jalami piiriks võta samakõrgusjoon 75 m.

Kirjelda kaardi põhjal voore asendit ja kuju ning määra voore absoluutne ja suhteline kõrgus.

Absoluutne kõrgus _____

Suhteline kõrgus _____

Selgita, kuidas on voored tekkinud.

Täidab
hindaja

7 p

ÜL 1

1 p

1 p

3 p

2 p

2. Otsusta kirjelduse põhjal, mis loodusvööndit rändurid külastasid. Kirjuta tabelisse loodusvööndi nimetus.

Kirjeldus	Loodusvööndi nimetus
Meile tekitas probleeme keskpäevane palavus ja pidevalt vähenev veevaru. Nägime teekonnal üksikuid lihakate lehtede või okastega taimi. Aeg-ajalt märkasime kuumal pinnal madusid ja sisalikke.	
Matkatee möödus põldudest ja varjulistest metsatukkadest, kus kasvasid peamiselt tammed ja pöögid. Hommikuti kuulsime mitmekesist linnulaulu ja metsaservades vilksatasid metskitsed, kellele jätkus toiduks rikkalikult rohttaimi.	
Saabusime kuival aastaajal, et vältida malaariaohtu. Koltunud kõrreliste taustal paistsid üksikud raagus baobabid. Väheste veega jõgede äärde olid kogunenud jooma sebrade ja gnuude karjad.	

1 p 1 p 1 p

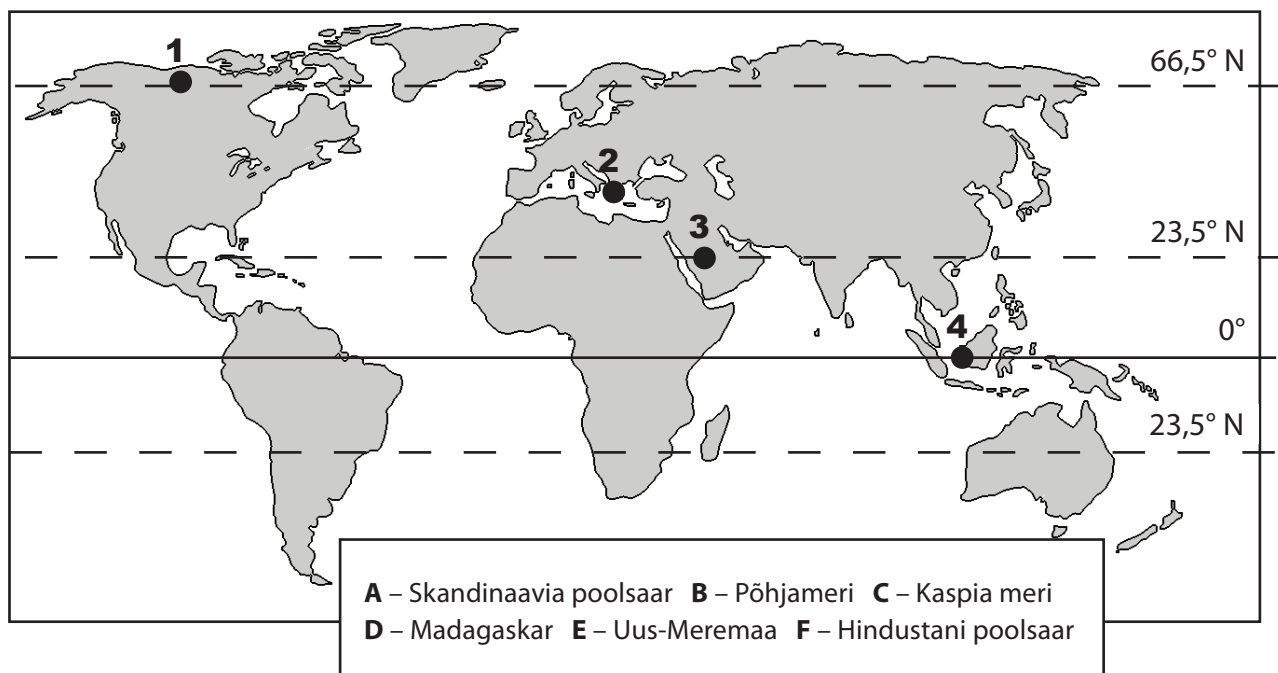
Selgita, miks vahetuvad Maal loodusvööndid poolustelt ekvaatorini?

2 p

3. Märki kaardile õigesse kohta järgmisi geograafilisi objekte tähistavad tähed:

6 p

ÜL 3

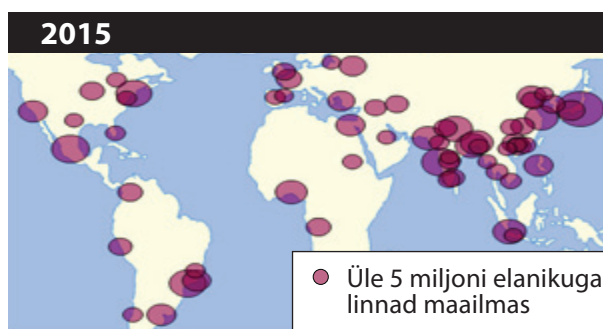
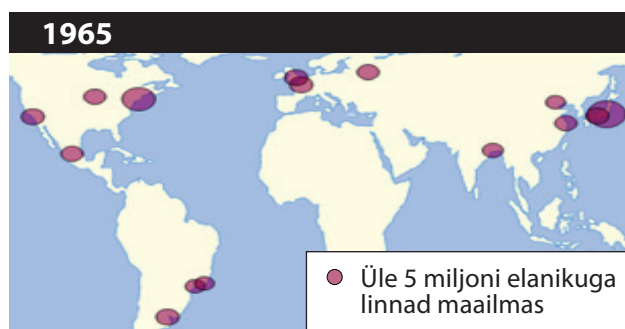
3 p

Kirjuta kaardilt iga järgmise väite järele sobiva koha number (1, 2, 3 või 4).

- Põhjapööriljoonel asub koht _____
- Ekvatoriaalses vihmametsas asub koht _____
- Tundras asub koht _____
- Päike on aastas kaks korda seniidis kohas _____
- Aasta läbi palav ja kuiv ilm on kohas _____
- Aasta läbi palav ja niiske ilm on kohas _____

3 p

4. Kaartidel on kujutatud üle 5 miljoni elanikuga linnad aastatel 1965 ja 2015. Vasta küsimustele, toetudes kaardiinfole ja enda teadmistele.

Too välja kaks muutust, mis on toimunud ajavahemikul 1965–2015.

a) _____

b) _____

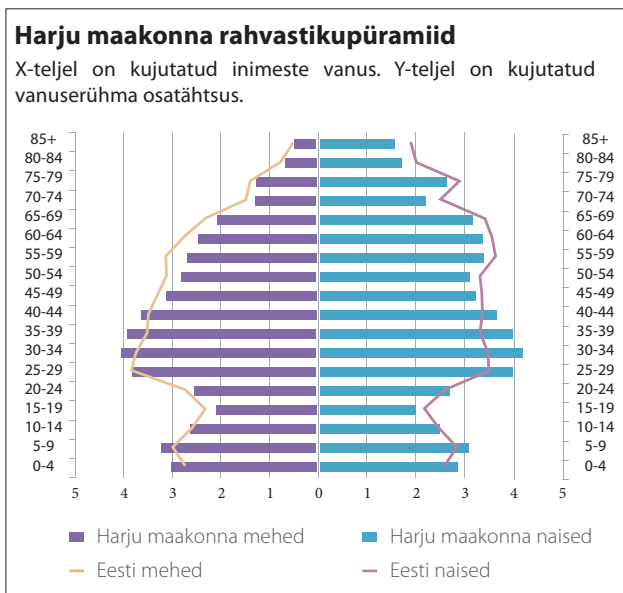
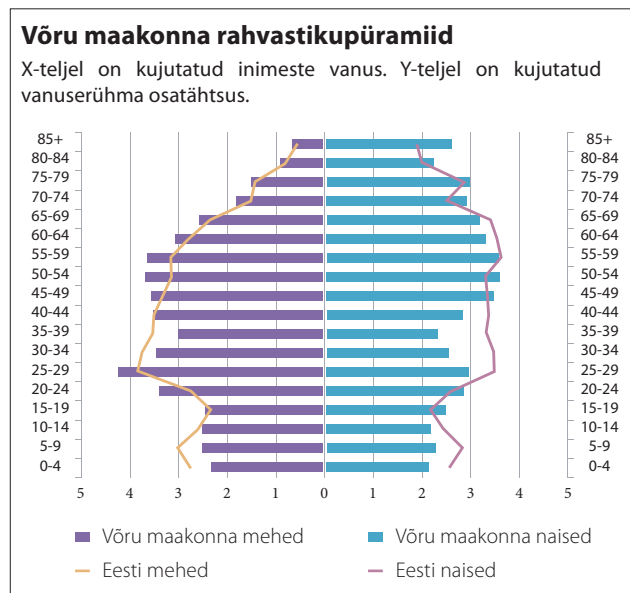
Mis maailmajaos on muutused olnud kõige suuremad? _____

Nimeta kaks probleemi, mida tekitab linnade kiire kasv arengumaades.

a) _____

b) _____

5. Joonistel on kujutatud Võru ja Harju maakonna rahvastikupüramiidid seisuga 1.01.2017.

Otsusta joonise põhjal, millised väited on tõesed. Märki need X-iga.

- ☐ a) Harju maakonnas on 0–9-aastaste laste osatähtsus rahvastikus suurem kui Eestis keskmiselt.
- ☐ b) Mõlemas maakonnas on meeste keskmine eluiga pikem kui naistel.
- ☐ c) Võrumaal on vanemas eas tööealiste osatähtsus suurem kui Harjumaal.
- ☐ d) Võrumaal on 0–4-aastaste osatähtsus väiksem kui Harjumaal.

Kirjuta, milline vanuserühm on Eestis kõige arvukam. _____

Täidab
hindaja
5 p

ÜL 4

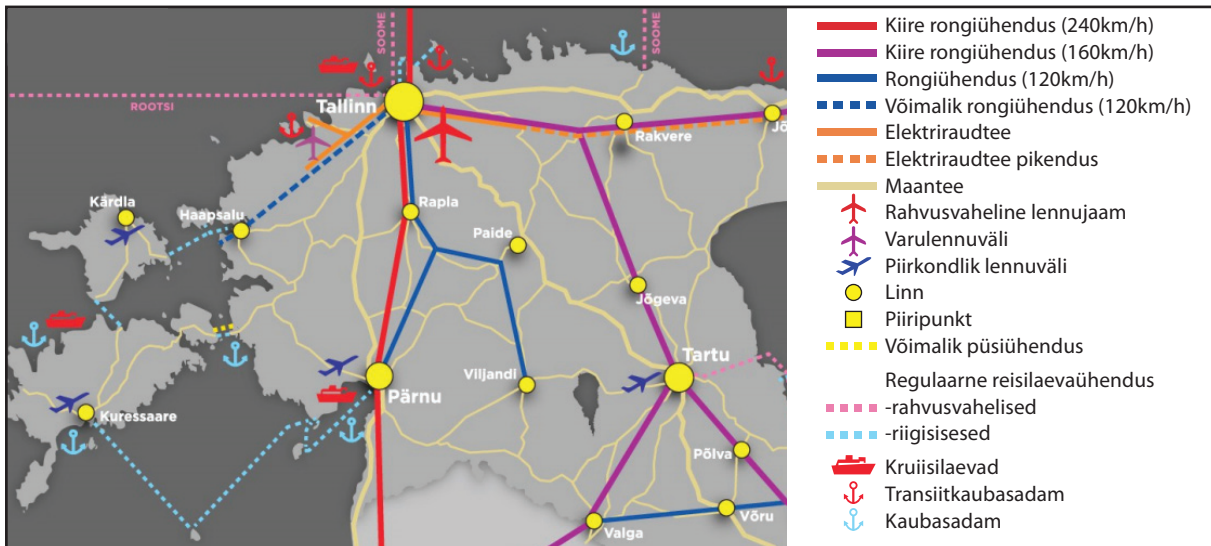
2 p 11

1 p 12

2 p 13

5 p
14 ÜL 5

6. Analüüsi Eesti transpordi planeeringute kaarti aastaks 2030.

Mis veonduse liigid Pärnus on siseriikliku tähtsusega?

2 p 15

Selgita, mis erinevus on transporditeenusel kui isikuteenusel ja transporditeenusel kui äriteenusel.

2 p 16

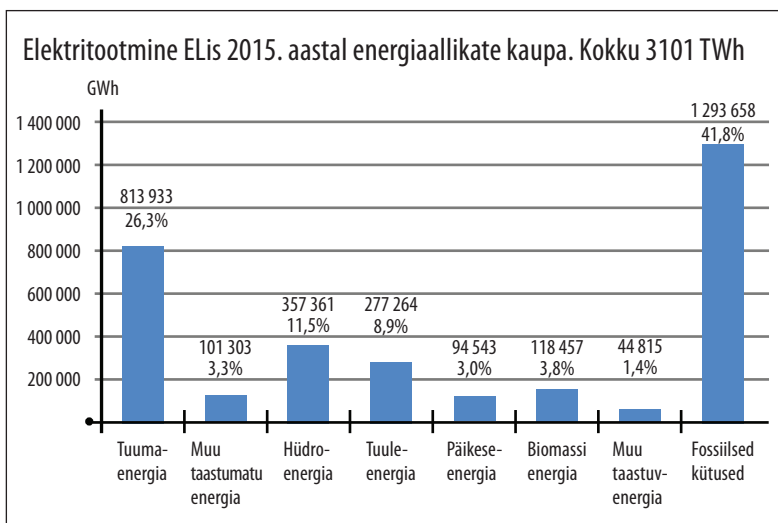
Too kaks näidet, kuidas on võimalik vähendada transpordi kahjulikku mõju keskkonnale.

a) _____

b) _____

2 p 17

7. Analüüsi elektritootmist Euroopa Liidus 2015. aastal. Lõpeta laused diagrammil esitatud andmetega.

Taastuvenergia osakaal Euroopa Liidu elektritootmises on _____

1 p 18

Taastuvenergia allikatest kasutati elektritootmiseks kõige rohkem _____

1 p 19

Joonisel esitatud taastumatud energiaallikad on _____

a) _____

b) _____

2 p 20

Miks on fossiilsete kütuste kasutamise maht kõige suurem?

2 p 21